

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 9. januar 2014

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqar-punga.

(Inatsisartuni ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit)

Apeqqutit:

1. **Oqaatsit pillugit inatsit¹ ima paasineqarsinnaava suliassamut atatillugu danskisuinnaq Namminersorlutik Oqartussanut saaffiginnittoqartarnissaa Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaatigisinnaagaat?**
2. **Namminersorlutik Oqartussat suliariumannittussarsiuussisarnerat inatsitigut najoqqutassanut atuuttunut allanut, assersuutigalugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7a-mut², imaluunniit ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut, unioqqutitsisutut isigineqarsinnaanerpa?**
3. **§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 260-imut apeqquteqaatigisannut akissutertik Naalakkersuisut aalajangiusimaannassappassuk taava paaserusuppara taamatut ingerlatsinikkut suliffimmik piginnittut amerlanertigut kalaallisut oqaasissiorumanerusartut, aamma oqariartaatsit teknikkimut tunggassuteqartut eqqarsaatigalugit, killilersuiffigineqannginnermut?**

Tunggavilersuut:

Ilisimasara naapertorlugu ullumikkut Naalakkersuisut taamaallaat danskisut suliariumannittussarsiuussisarput piumasarineqaraangat apeqqutit neqerooruutillu tamarmik taamaallaat danskisut oqaasissiorneqarsimassasut.

Tamanna tunggavigalugu Naalakkersuisut aperinikuuakka suliariumannittussarsiuussisoqartillugu Namminersorlutik Oqartussat danskisut neqeroorusioqqusisarnerat neqerooruteqarnermullu tunggasumik apeqquteqarusussagaanni danskisut apereqqusisarnerat inatsinut atuuttunut naapertuuttuunersoq (§37 naapertorlugu apeqqut 2013/260).

Naalakkersuisut ulloq d. 6. januar 2014 akissuteqarput danskit oqaasiisa atorneqar-nissaannik Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaateqarnerat oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaannik pappialatigut unioqqutitsinerunngitsoq, tassa inatsimmi § 3, imm. 3-mit ersermat pisortat ingerlatsineranni danskit oqaasii atorneqarsinnaasut.

Isumaga malillugu uissuumminartorujussuuvoq – minnerunngitsumillu naammaginangitso-rujussuuvoq – inatsisit atuuttut oqaatsitigut piumasaqaatinik aalajangersaanissamut Namminersorlutik Oqartussanut ilumut periarfissiissappata nunami maani inuussutissarsiortut ataatsinik oqaaseqartut suliariumannittussarsiuussisarnermut tunggasuni peqataanissamut mattussaavinnerannik kinguneqartumik.

¹ Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 19. maj 2010-meersoq

² Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq, Inatsisartut inatsisaannik nr. 21, 30. oktober 1998-imeersumik allangortinneqartoq.

Taamaamat Naalackersuisut eqqortumik paasisimanerikka aammalu oqaatsit pillugit inatsit imaluunniit inatsisitigut najoqqutassat allat (ilagalugu ingerlatsinerimi ileqqorissarnermut atatillugu najoqqutassat allassimanngitsut) ingerlatsinermut matumuuna allaatigineqartumut aporfiumnginnersut qularnaarusuppara.

Oqaatsit pillugit inatsit

Oqaatsit pillugit inatsisikkut aalajangersarneqarpoq "kalaallit oqaasii tassaapput Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaasiusut pisortatigullu ingerlatsinerimi atugaasut", taamaattoq ilassutigineqarpoq "danskiteqarsinnaapput."

Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaani 2003-mi issuarneqartumi Ombudsmandi oqaaseqaateqarnikuvoq Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 9, imm. 2-mi kalaallisut qallunaatullu oqaatsit innuttaasunut tunngasuni atorineqarsinnaanerannik aalajangersakkap oqartussaasut innuttaasunik attaveqarfiginninnerminni oqaatsinik sorlernik atuiumanerminnik namminneq toqqaanissaat inatsisitigut tunngavissinngikkaa.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7a-mi nalorninaallisineqarpoq suliamik ingerlanneqartumut peqataasoq isummaminik ersersitsisinaasoq kissaatigigini kalaallit imaluunniit danskiteqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 malillugu ingerlatsinerimut oqartussaasut pisussaaffeqarput inuit oqartussaaffigisaminni suliassat pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut anner-tutigisumik ilitersorlugillu ikiortassallugit. Isumaqarnarpoq aalajangikkanik allakkanillu nutserinissamat aalajangersagaq taanna aamma pisussaaffiliissasoq.

Suliami peqataasinnaannginneq allanullu tusarliusseqqusinnginneq pillugit inatsimmi aalajangersakkat eqqaassanngikkaanni pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit taamaallaat suliassanut ingerlatsinerimut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartunut atortuuvoq, tassa imaappoq suliassanut isumaqatigiissusiornermut tunngasuteqartunut atortuunani.

Kisianni aalajangersakkap ilanngunneqarneratigut alakkaamanerusumik siunertaqartoqarsimannguatsiartuq § 7-amut atatillugu inatsimmut oqaaseqaammi takuneqarsinnaavoq.

"Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip saqqummiunneqarneragut siunertaavoq, innuttaasunut pisortanullu, erseqqissumik paatsuugassaannngitsumillu takuneqarsinnaalissasoq, innuttaasoq pisortani oqartussaasunut saaffiginnikkuni piumasoqarsinnaasoq pisortanut tunngasuni oqaatsit imminnut naligiissut – kalaallit danskillu oqaasii – atorlugit kissateqarnermisut, sullinneqarsinnaasoq."

Kissaatigaara apeqquteqaatigisakka tamarmik ullut suliffiusut qulit iluini akineqareersimassasut.